

FELJTON

„Radije džabe ležim doma nego džabe volontiram!“

FOTO:UDRUGAIKS.HR

Mlada osoba na nekom inicijalnom razgovoru s poslodavcem na pitanje: „Gdje ste do sada radili? Kakva iskustva imate?“, teško da može što odgovoriti ako prije toga nije bila zaposlena. Ali, nakon volonterskog iskustva ima što za odgovoriti, može navesti sve vrste poslova koje je odrađivao kao volonter, ali isto tako može imati i potvrdu o stečenim kompetencijama od strane organizatora volontiranja.

03.09.2023. / 10:15 / Vesna Živko

„Volontiranje u Hrvatskoj nije nepoznat pojam niti od prije, puno je primjera ljudske solidarnosti i empatije u našem društvu, ali je u jednom trenutku malo zanemaren, kao i činjenica da je globalizacija i primicanje kapitalizma našem društvu donijelo jednu vrstu ‘zahlađenja’ i poprilično površnog stava mlađih naraštaja: ‘Radije džabe ležim doma nego džabe volontiram!’ što je potpuno iskrivljen način poimanja i sebe kao pojedinca i sebe u kontekstu zajednice. Malo je ponestalo društvene odgovornosti i osjećaja pripadnosti kao i osjećaja ‘ja sam ne mogu ništa promijeniti’”, ističe u razgovoru za Hrvatsku katoličku mrežu Tamara Jovičić, predsjednica udruge „Iks” iz Petrinje, Udruge za promicanje Informatike, Kulture i Suživota koja je osnovana prije 20 godina kao svojevrsan odgovor na postratnu situaciju u Petrinji i nastojanje da se to stanje promijeni.

Cijela Hrvatska pokazala je snagu solidarnosti i zajedničkog djelovanja za opće dobro. Mnogi volonteri bili su angažirani kroz različite organizacije civilnog društva, mnogi su se, motivirani solidarnošću i uzajamnom pomoći, spontano organizirali.

Vratimo se upravo u to vrijeme. U prvim danima potresa na području Petrinje, Gline i Siska volonteri su se našli u prvim redovima. Cijela Hrvatska pokazala je snagu solidarnosti i zajedničkog djelovanja za opće dobro. Mnogi volonteri bili su angažirani kroz različite organizacije civilnog društva, mnogi su se, motivirani solidarnošću i uzajamnom pomoći, spontano organizirali. Jedan od njih bio je i Miodrag Krencer Mic, otac, djed i poduzetnik u mirovini, dragovoljac Domovinskog rata. Potres u Petrinji dočekaao ga je u autu, a prave razmjere užasa spoznao je tek navečer.

Foto: udrugaiks.hr

„Gledali smo vijesti, srušene kuće, ljudsku nevolju, nemoć, očaj... jednom riječju strahote. No, još je strašnije bilo to što sam to sve gledao iz kreveta, u toplini doma, u dvojbi da li da malo odškrinem prozor i pustim malo zraka ili ne, pritom komentirajući – jadni ljudi. Ujutro sam tek iz znatiželje pregledavao portale i uočio kako je jedna obitelj s puno djece provela noć pod improviziranim šatorom, grijući se uz vatru na njegovom ulazu. U sjećanje mi se vratila Banija '91. Spavanje u polurazrušenim kućama, grijanje uz neke improvizirane pećice, noći na Šestanj brdu bez pećica, neizvjesnost, strah. Nošen osobnim iskustvom koje sam proživio na tim prostorima uzeo sam neke sitnice iz kuće i nešto malo eura i krenuo put Banije. Putem se već stvorila dugačka kolona kombija, osobnih automobila i kamiona pretrpanih stvarima, samo što sve iz njih nije poispadalo, a ja s dvije najlon vrećice i nešto sitno eura. Htio sam se od srama okrenuti i vratiti, ali kako su bile velike kolone u oba smjera, to nije bilo moguće. Došao sam do te obitelji, unaprijed sav posramljen,

ocu predao što sam donio uz obećanje da ću se vratiti. Uokolo je bilo sve puno mladih ljudi koji su došli iz Zadra, svi su nešto radili, u što se nisam mogao uklopiti, pa sam nezadovoljan sobom krenuo kući”, prisjeća se Miodrag Mic Krencer za Hrvatsku katoličku mrežu.

Sljedećih nekoliko dana animirao je poznanike i prijatelje, skupio veću količinu higijenskih potrepština, brašna, ulja, radijatora, keksa itd. i više novaca, te krenuo prema Petrinji. Putem su svi jedni drugima trubili u znak uzajamne podrške, baš kao i '91., kaže Krencer. Solidarnost je rodila veliki osjećaj zajedništva.

Miodrag Krencer Mic, volonter iz Zagreba /Foto: osobna arhiva

„Ovoga puta zadržao sam se malo duže. ‘Moja’ obitelj je dobila dva kontejnera i cijela se obitelj smjestila u njih – djeca u jedan veliki, a roditelji i baka u manji. Malo smo se podružili i doznao sam da smo otac i ja bili suborci, no, nažalost, on je na istom Šestanj brdu stao na minu i izgubio nogu. I treći put sam skupio njima potrebite stvari i tada su me već dočekali kao starog prijatelja. Roditelja nije bilo kod kuće, a baka je inzistirala da u improviziranoj kuhinji zajednički popijemo kavu. Razgovarao sam i s djecom – kako im je, što rade, kako žive, kako im je spavati u kontejneru. Sve im je bilo super, pogotovo zato jer im je netko donirao televiziju pa su je mogli gledati bez

roditeljskog nadzora, jer su bili u drugoj ‘kampi’. Poslije smo izišli u dvorište i pokazali su mi patke, psa, kokoši i tor s ovcama. Za kraj su mi donijeli jančića koji se okotio poslije potresa i stavili mi ga u ruke, taj stvarni i kršćanski simbol novog života”, zaključuje Krencer.

U prvim danima nakon potresa na područje Petrinje, Gline i Siska slio se ogroman broj neformalnih volontera. Bila je to zavidljiva slika.

Da, bio je potres i takav je kontekst da su se tada svi bavili Siskom i Petrinjom, a danas je pitanje tko će graditi ovakve priče, tko će se baviti ovim ljudima. U kriznim situacijama Hrvatska odmah pokaže svoju solidarnost, empatiju i brigu, pokreću se brojne volonterske inicijative. Prvi koji se nađu na mjestu nemilih događaja kao što su poplave ili potresi su zapravo građani koji na tim istim mjestima ostaju i nakon što se profesionalne službe povuku. U prvim danima nakon potresa na područje Petrinje, Gline i Siska slio se ogroman broj neformalnih volontera. Bila je to zadivljujuća slika. Svatko je htio pomoći nesretnim ljudima i dati svoj doprinos. Ali u najboljoj namjeri pružanja pomoći nastao je dodatni problem na terenu. Samo nekoliko sati nakon razornog potresa, u ionako općem stanju kaosa i histerije te neprohodnih prometnica, velik broj ljudi i vozila kojima su došli sa svih strana Hrvatske stvorili su gotovo potpuni kolaps u prometu što je dodatno otežalo prohodnost hitnim službama. Da bi se izbjegle ovakve situacije volontiranja je uređeno Zakonom o volonterstvu i Zakonom o radu.

„Da, djeluje poprilično zahtjevno i ograničeno, ali da bi krajnji korisnik u konačnici primio bilo kakvu pomoć ili uslugu, važno je da su zaštićene sve uključene strane: organizator volontiranja, sam volonter i korisnik u konačnici. Ovako na prvu se čini da je volontiranje zbog svega ovoga na neki način puno formalizirano, birokratizirano, ali i to ima svoju drugu stranu medalje. Primjera radi, svjedoci smo nažalost situacija u kojima su volonteri, vodeći se samo srcem i humanom namjerom da pomognu drugima, na svojim volonterskim pozicijama nastradali, pa tako, nerado spominjem, ali nas to svakako opominje. Čovjek koji je u postpotresnu zajednicu došao među prvima kako bi ljudima pomogao kod pokrivanja kuća, u volonterskom angažmanu izgubio je život.

Ovako tragičan ishod postavlja mnoga nejasna i otvorena pitanja: Tko ga je angažirao? Tko je odgovoran što je čovjek bez zaštite bio na krovu s kojega je pao? Tko je i je li uopće potpisao ugovor o volontiranju koji regulira i definira volontersku poziciju i opis posla tog volontera? Tko je provjerio jesu li zadovoljeni svi uvjeti kako bi on sigurno volontirao, posebno na krovu? Tko će snositi prouzročenu štetu njegovoj obitelji nakon njegove smrti? Je li to država, ili onaj tko je pozivao na volontiranje, onaj s kim je potpisan ugovor (ako je uopće) i mnoga druga pitanja”, ističe Tamara Jovičić.

Tamara Jovičić, predsjednica udruge “Iks” / Foto: Facebook

Ne smijemo zanemariti činjenicu da upravo građani imaju ključnu ulogu u pomaganju onima koji su pogođeni krizama pa tako i potresom na Baniji.

Ipak, ne smijemo zanemariti činjenicu da upravo građani imaju ključnu ulogu u pomaganju onima koji su pogođeni krizama pa tako i potresom na Baniji. U prvim danima nesnalaženja države nakon potresa velik dio pomoći unesrećenima pružili su pristigli volonteri u suradnji s lokalnim privrednicima koji su se uključili s teškom mehanizacijom. Ljudi su samostalno organizirali mjesta za prihvrat građevinskog materijala i prikupljanja novčane donacije za pomoć unesrećenima. Također, volonteri pružaju vrijednu pomoć profesionalno organiziranim organizacijama. Civilno društvo u tom procesu ispunjava praznine koje postoje u sustavu, bilo da se radi o socijalnim akcijama ili pomoći u kriznim situacijama. Ogroman je potencijal građana. Zbog svega toga zadnjih dvadesetak i više godina organizacije poput Udruge “Iks” rade na promociji vrijednosti volonterstva koje donosi obostranu „korist“.

Volontiranjem ne pomažemo samo drugima nego i sebi.

„Volontiranjem ne pomažemo samo drugima nego i sebi. Čineći dobra djela se prije svega sami sa sobom dobro osjećamo, a kada shvatimo koje promjene je donio u samo jedan ljudski život angažman jednog volontera koji pomaže u učenju, pomaže u čišćenju, pomaže u obnovi nečijeg doma, igra bingo u Domu za stare ili organizira sportsku olimpijadu u Domu za mentalno bolesne odrasle osobe, provodi tečaj stranog jezika ili je otišao u dućan i apoteku nekoj bakici, ne samo da postajemo svjesni svog pozitivnog utjecaja u zajednici nego i stječemo različite nove vještine i znanja. Organizatori volontiranja između ostaloga imaju obavezu volonterima osigurati i određene neformalne edukacije što u slučaju mladih volontera često ima vrlo važnu ulogu u primicanju tržištu rada. Kako? Tako što danas, u našem društvu, mlada osoba na nekom inicijalnom razgovoru s poslodavcem na pitanje: ‘Gdje ste do sada radili? Kakva iskustva imate?’, teško da može što odgovoriti ako prije toga nije bio zaposlen. Ali, nakon volonterskog iskustva ima što za odgovoriti, može navesti sve vrste poslova koje je odrađivao kao volonter, ali isto tako može imati i potvrdu o stečenim kompetencijama od strane organizatora volontiranja (Udruga, škola, vrtić, Ustanova socijalne i zdravstvene skrbi....) te preporuku koordinatora volontera koji je s njim radio”, kaže Tamara Jovičić..

Udruga „Iks” bavi se poticanjem građanskog aktivizma i volonterskog rada.

Udruga „Iks” bavi se poticanjem građanskog aktivizma i volonterskog rada te su mladi entuzijasti pokrenuli portal volonteri.hr u sklopu projekta čiji su partneri Dom za starije i nemoćne osobe, Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, udruga Pomoć starijim osobama, Dom za psihički bolesne odrasle osobe i Grad Petrinja. Projekt se provodi u suradnji sa srednjim školama u Petrinji, Glini, Topuskom i Hrvatskoj Kostajnici. U sporaj obnovi dobru volju imaju Petrinjci, ali rado im dolaze i mladi sa svih strana svijeta. Mladi volonteri su tu preko europskog programa Erasmus Plus, zadržavaju se od mjesec do čak godinu dana. Kroz rad udruge prošlo je mnoštvo mladih iz cijelog svijeta. Program financira iz fonda Europske unije.

„Unajmljuje se kuća ili stan za mlade volontere, a ‘iksovci’ vode računa da sve štima. Mi plaćamo najamninu i režijske troškove, a oni dobivaju još i džeparac. Imamo ih u prosjeku od troje do sedmero i stalno se mijenjaju, cirkuliraju. S nekima od njih stvorili smo doživotna prijateljstva, a i oni među sobom. Često

nam se vraćaju i žele doći kroz neke druge programe, neki nas obvezno posjete, a neki žele ostati živjeti u Hrvatskoj.

Želimo motivirati što veći broj ljudi da razviju osjećaj pripadnosti, ali i odgovornosti za zajednice u kojima žive kao i za zajednice svojih susjeda, prijatelja, poznanika...

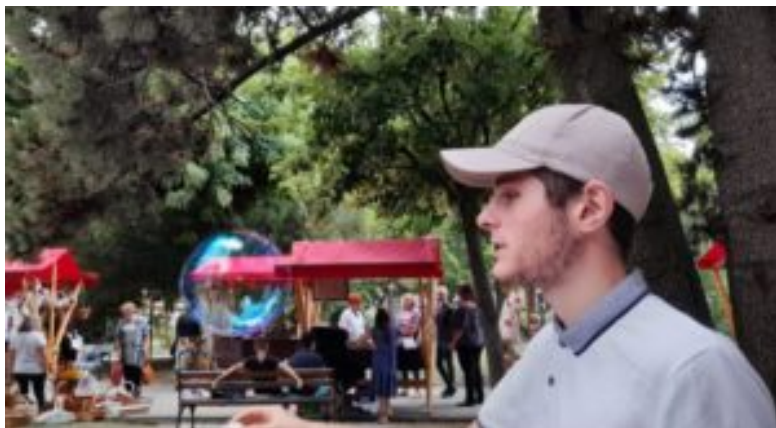

Foto: udrukaiks.hr

Potrebna nam je medijska podrška kako bi javnost imala priliku čuti i 'dobre priče'. Nadamo se da će razgaliti mnoga srca i osvijestiti potrebu osobnog uključivanja. Želimo motivirati što veći broj ljudi da razviju osjećaj pripadnosti, ali i odgovornosti za zajednice

u kojima žive kao i za zajednice svojih susjeda, prijatelja, poznanika; na neki način pozivamo na empatiju u ovako teškim uvjetima u kojima živimo i radimo, umrežavamo ljude dobre volje sa zajedničkom vizijom bolje budućnosti za generacije koje tek odrastaju i dolaze", zaključuje Jovičić.

Nove dobre priče bit će ispričane idućeg mjeseca u 2. nastavku feljtona „Volontiranjem do humanijeg svijeta“.

Autorica: Vesna Živko, novinarka Hrvatskoga katoličkog radija (vesna.zivko@hkm.hr)

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Ključne riječi: [Volontiranjem do humanijeg svijeta](#)

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.
Sva prava pridržana © 2018 - 2023 Hrvatska katolička mreža